

125/11

İk. Teşrin 1939

No. 1- 121

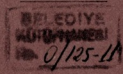
Hukukî Bilgiler Mecmuası

SAHİP VE BAŞMUHARRİRİ

Paris Hukuk Fakültesi Doktoru

AVUKAT

GAD FRANKO MİLÂSLI

Adres : Galata, Bahtıyar han — Bay Gad Franko yazıhanesi

Telefon : 43009

Bir nüshanın bedeli 25 kuruştur.

Bir senelik abonmanı posta ücretile beraber 250 kuruştur.

Türkiye harici için 300 kuruştur.

İSTANBUL

HANRİ ZELLİÇ VE MAHDUMU BASİMEVİ

1939

teşebbüsünün hiç bir netice tevhit etmeyeceğine kani olduğumuz için bu gibi hallerde tarafları sulh teşebbüsünden muaf tutuyoruz.

Vekâletin mahkemelerden istediği istatistiklere göre sulh teşebbüsü boşanmaların önünü almak hususunda Türkiyenin her tarafında aynı neticeyi vermemektedir. Bazı mıntakalarda yüzde yirmi beşe kadar çıktığı halde bazı yerlerde yüzde iki, üçtür. Yüzde bir de olsa sulh teşebbüsü müessesesinin muhafazasını faideli ve lüzumlu görüyoruz. Ancak hukuk U. Mahkemeleri kanununun 186ıncı maddesi sulh teşebbüsü iddiasını iptidai itirazlar meyanında gösterdiği için taraflardan biri muhakemenin bidayetinde dermeyer etmedikçe hâkim resen nazarı itibara alamamakta idi. Ve muvazaalı yollarla boşanmayı kolaylaştırmak isteyen taraflar sulh teşebbüsüne müracaat etmeksizin doğrudan doğruya asliye mahkemesine müracaat etmek ve iptidai itiraz dermeyer etmemek suretile boşadmanın bu iptidai formalitesini bertaraf ediyorlardı. Bunun önüne geçmek için 186ıncı maddenin sulh teşebbüsünden bâhis 6ıncı bendi tayyedilmiş ve şu suretle hâkimlere sulh teşebbüsü yapılıp yapılmadığının resen tatbikine kanunen imkân bırakılmıştır.

Diğer maddelerle sulh hâkiminin haiz olduğu salâhiyetler asliye hâkimine verilmiş ve hâkimin sulh teşebbüsünü salâhiyet noktasından reddettiği ahvalde temyiz hakkı kabul edilmiş ve halen görülmekte olan davaların aynı mahkemelerde takibi muvafık görülmüştür.

İctihatlar Hulâsaları

315.— Borcun sonradan verilen bir senedle ıkrarı.

Her hangi bir borcun bilâhere bir hükümle sabit olması veya senenedde ıkrar edilmesi üzerine borçlar kanununun 135inci maddesi mucibince yeniden

başlayan müruru zaman on senedir ve bu madde boroun adı veya ticarî bie borç olmasını nazarı itibara almaz.

İstanbul Asliye mahkemesi birinci hukuk dairesi (Ticaret davalarına bakmağa mezundur) yeni ikrarı kabul etmekle beraber ilk borç ticarî olduğu cihetle ticarî senede göre müruru zamanı dolmuş farzettüğinden ve yeni bir borç 144 cü madde mucibince bir teccidi dahi tazammun etmediğinden hadiseyi 135inci maddenin dışında görmüş ve re'sen iflâs talebinde bulunmayacağı beyanile müddeinin talebini hernekadar redetmiş isede indeltemyiz hükmü vaki nakzedilmiştir.

(T. M. İc. ve İf. D. 13/12/937—Ad. Cr. 938/10 s. 307)

316.— Ticaret mahkemesinin salâhiyeti.

Alacaklının senede müstenit 425 liralık matlubu zımnında tebliğ ettirdi. Ödeme emirlerine karşı itiraz edip, duruşmaya gelmiyen borçlular hakkında ceryan eden gıyabî muhakeme neticesinde itirazlarının refine dair Adana mahkemesince verilen karar borçlular tarafından Temyiz edildikte, imza inkâr edildiğinden ve esasen borç ticarî bir senede değil, satılan malın emrühavaleye teslimini müşir bir mektuba müstenit olduğundan tetkiki Ticaret mahkemesinin vazifesi haricinde görülmüş ve bu cihetle nakzedilmiştir.

(T. M. İc. ve İf. D. 13/12/937—Ad. Cer. 938/10 s. 309)

317.— Veraset vergisinin sıraya konulması.

Mütevefanın Emlâk ve Eytam bankası Aydın şubesine olan borcundan dolayı icraen satılan gayrimenkulünden evvelâ veraset vergisinin tefriki üçüncü şahıs hazine tarafından talep edilmiş isede, hadisede ihale bedelinden tahsili istenen veraset vergisinin 5inci sırada mukayyet olduğu ve rüçhanlı ipotek sahibi bulunan bankanın bile bu paradan borcunu tamamen istifa edemediği ve veraset vergisinin evvei emirde ödenmesine kanunî bir sebep ve imkân bulunmadığı cihetle talebin reddine karar aerilmiş ancak işbu karar hazine tarafından temyiz edildikte, istinabe olunan Aydın İcra dairesinin bağlı bulunduğu Tetkik mercinin, İc. ve İf. K.nun 360ıncı maddesi mucibince tevzi ihtilâflarını değil ancak artırma ve ihâleye mütedair ihtilâfları tetkik edeceği ve binaenaleyh paylaşmaya müteallik ihtilâfın İzmir tetkik mercinde hal olunması lâzımgelceği mütalesile Aydın Tetkik Mercii tarafından ittihaz edilen karar nakzedilmiştir.

(T. M. İc. ve İf. D. 16/12/939 Ad. Cer. 938/10 s. 310)

318.— İhalelerde tescilin henüz yapılmaması bedelin**tesviyesine mani değildir.**

Alacaklı Belediye dairesi namına re'sen Noterlikte tanzim edilmiş senede müstenid bir alacağın Vekil tarafından haciz yoluile tahsili zımnında borçlulara usulü dairesinde yaptırılan tebligata, borcun bir gayrimenkul satışından neş'et ettiği ve satışın hâriçde yapılarak henüz tapuya şerh verilmediği cihetle hüküm-süz olacağı iddiasıile itiraz edilmiş ve takibatin durdurulması talep olunmuş isede İc. ve İf. Kanun 33üncü maddesinde musarrah haller hadiseye kabili tatbik ol-madığı cihetle borçluların işbu talebi Aydın İcra işleri tetkik mercii tarafından red edilmiştir.

Talebin reddi üzerine mercii'n kararı borçlular tarafından Temyiz edilmiş isede, satış usulü dairesinde tekemmül ettiğinden eldeki ihale senedi mncibince Belediye mal bedelini, müşteri ise satış dolayısıle gayrimenkul mülkiyetinin na-mına tescil edilmesini talep edebileceğinden henüz tes. ilin yapılmaması bedelin verilmemesine bir hak mesnedi teşkil etmez bu itibarla temyiz talebi e red edil-miştir.

(T. M. İc. ve İf. D. 48/12/1937—Ad. Cer. 938/10 s. 312)

319. İcra memurundan, zimmetine geçirdiği paranın tahsili.

Hazine namına takip ve tahsili istenen 824 liranın tesviyesi lüzumuna dair eski bir icra memuruna tebliğ ettirilen icra emrine mumaileyh itiraz etmiş ve zimmetine geçirdiği bu paranın hazineye ait bulunmayıp iş sahipleri tarafından icra veznesine yatırılmış olduğunu ve ancak müstahikleri tarafından aranmak lâzımgeldiğini bildirmiştir. Ancak merhumun işbu 824 lırayı zimmetine geçirdiği bil-muhakeme sabit olduğundan ve bu yekünün kendisinden bittahsil hazineye verilmesi karar altına alındığından itirazı red edilmiştir. Red kararı yine kendisi tarafından Temyiz edilmiş ise de ileri sürülen iddialar gayri varit bulunduğun-dan ve İc. İf. kanununun 6ıncı maddesinin hadise ile bir alâkası bulunmadığın-dan Temyiz talebi dahi reddedilmiştir.

(T. M. İc. ve İf. D. 24/12/1937—Ad. Cer. 938/10 s. 314)

320. Salâhiyetsizlik itirazları esasla beraber**dermeyan edilmek lâzımdır.**

Takipde bulunan alacaklı, borçluya ödeme emri göndermek suretile senede müstenid bulunan 170 liralık alacağının tahsiline teşebbüs etmiş ve borçlunun itirazı üzerine işbu itirazın ref'ini istemiştir. Yapılan dönüşmada ve tetkikat ne-ticesinde borçlunun sonradan gönderdiği bir istida ile salâhiyetsizlik iddiasında bulunması gayri kanunîolduğu cihetle evvelâ merci tarafından verilen calâhi-yetsizlik kararı alacağının müracaatı üzerine bilâhare Temyiz mahkemesi tara-fından nakzedilmiştir.

(T. M. İc. ve İf. D. 25/12/1937—Ad. Cer. 938/10 s. 315)